

UVOD

Međunarodni odnosi kao sintagma, kako su danas („naučno“) koncipirani, uopće ne odgovaraju svom osnovnom značenju: *odnosima među narodima*. Ta se disciplina prvenstveno tretira kao odnosi među državama a danas, uzgledano, između Zapada („međunarodne zajednice“) i ostatka svijeta. Stvar izgleda logična, pošto je u suvremenom svijetu sve institucionalizirano. Postoje države, naddržavne zajednice, regionalni savezi, svjetske političke i ekonomske institucije, itd. Da bi običan građanin, prvenstveno onaj koji pripada nerazvijenom dijelu čovječanstva (70% planete), „komunicirao s drugim narodom“, treba imati pasoš, vizu, međunarodnu saobraćajnu dozvolu, treba, barem donekle, poznavati pravne propise druge državne zajednice, jezik i običaje „onih drugih“, imati popriličan novac, itd.

To izgleda vrlo komplicirano, a niti je ikome previše stalo do istinske komunikacije. Čini se da narodi međusobno ne uspostavljaju neke posebne veze osim preko turističkih posjeta bogatih siromašnima glede kulturnih objekata, prirodnih ljepota, preko međusobnih gostovanja folklornih i drugih društava i, posebno, preko stranih proizvoda u radnjama i/ili preko reklama.

Poseban je slučaj, kojeg ćemo naknadno razmatrati, kada neki narod koji pripada različitim državama, ili je u suživotu s drugim narodima u zajedničkoj državi, formira pokret u cilju stvaranja svoje velike etno-države, često na uštrb drugih naroda na istim prostorima, pa se njihova komunikacija najčešće odvija preko puščanog nišana.

Ne smatraju svi da se međunarodni odnosi mogu izučavati kao posebna disciplina. Tako, anglosaksonske zemlje preferiraju izraz „studije međunarodnih odnosa“ unutar čega zasebno izučavaju međudržavne pravne i političke odnose, svjetske političke, ekonomske i druge institucije, globalizaciju, terorizam, geopolitiku, itd.

Najčešće se međunarodni odnosi prikazuju kao aktuelni *odnosi snaga* (pragmatična doktrina, uglavnom lišena historijskog smisla, koja zbog svoje imbecilne jednostavnosti najvećem dijelu ljudi najviše odgovara).

Mi ćemo u ovom radu pokazati da je ovakav parcijalan pristup međunarodnim odnosima:

- suštinski pogrešan;

- da zaglupljuje one koji takav pristup proučavaju i/ili da odgovara onima sa skromnim intelektualnim mogućnostima;
- da je posljedica pozitivizma i pragmatizma svojstvenih amerikaniziranom odricanju historije;
- da se ovakav kvazi naučan pristup namjerno forsira u cilju stvaranja akademskih „fah idiota“;
- da postoji jedna jedina nauka, nauka historije koja posjeduje smisao i finalitet;
- da se van smisla historije čovječanstva ne mogu posmatrati međunarodni odnosi;
- da je, pored dijalektike i velikih ličnosti, jedna od osnovnih značajki historije čovječanstva *razvitak racionalnosti* i da su međunarodni odnosi, kako suštinski tako i u krajnjoj liniji, njome uvjetovani;
- da historija međunarodnih odnosa ne poznaje moralnost u sadašnjem hipokrizijsko-humanističkom smislu tog pojma; suštinski moral je onaj vezan za ostvarivanje smisla historije;
- da, usprkos prethodno rečenog, odnosi među narodima istinski postoje i to na, prvenstveno, mentalnom nivou, na nivou ideologije, predrasuda, politike i asimetrijskog odnošenja što je sve, u krajnjoj liniji, vezano za razvoj racionalnosti.

Slijedeći Hegelovu misao izloženu u „Filozofiji povijesti“ o samorazvitku i samospoznaji Duha (Ideje, Samosvijesti) otjelovljenom u ljudskom rodu kroz njegov dijalektički, etapni razvoj, a što se naziva historijom, ovdje će se razumijevanje međunarodnih odnosa prezentirati kao popularno objašnjen odnos, uvjetno rečeno, *historijskih i nehistorijskih naroda, odnosno civilizacija*.

Kroz povijest, prvenstvena *historijska civilizacija* bio je Zapad koji je duhovna kategorija i gledano vremenski i teritorijalno, sastoji se od jevrejskog, grčkog, rimskog i kršćanskog perioda, a njegova puna dominacija, kada je racionalnost teorijski i praktično postala njegova vrhovna vrijednost, ostvaruje se već punih šest stoljeća u formi kapitalizma (modernizma, moderne).

Paralelno sa Zapadom bilo je drugih, velikih civilizacija koje su iz mnogih aspekata bile naprednije od Zapada, ali racionalnost nije bila primarna u njihovom duhu u mjeri u kojoj je to bio slučaj sa Zapadom. Ako je, dakle, historija, pojednostavljeno rečeno, historija racionalnosti, te ako je Zapad taj koji je racionalnost konačno u potpunosti prigrlilo, onda je jasno zbog čega su međunarodni odnosi, u početku povremeno (duhovno Grčka, te konkretno Rim), a posljednjih nekoliko stoljeća, stalno bili dominirani Zapadom. U tom smislu će ovo djelo biti podijeljeno na dva dijela:

- Prvi dio, *ontološki* govorit će o tome što je racionalnost, i pokazati zbog čega je Zapad njena inkarnacija.

MEĐUNARODNI ODNOSI POSTMODERNIZMA

- Drugi dio, *fenomenološki*, istaći će načine na koje Zapad zadržava svoju dominaciju u odnosu na druge civilizacije.
Djelo će sadržavati aneks:
  - Rječnik međunarodnih odnosa

Napomena. Da ne bi bilo zabune, izraz *međunarodni odnosi* će se ticati odnosa među državama, vojnim savezima, međunarodnim organizacijama, itd. Kada se bude radilo o odnosima među narodima u istoj državi, upotrebljavat će se izraz *međunacionalni odnosi*.